

Referat Obsługi Komunalnej

UMiG w Mroczy

Rada Miejska w Mroczy

w/m

Informacja o realizacji zadań z zakresu utrzymania

Miejsc Pamięci Narodowej - grobownictwo

Realizacja zadań z zakresu utrzymania cmentarzy, kwater, grobów wojennych przez Gminę Mrocza wynika z porozumienia zawartego w dniu 10.05.2011 r. pomiędzy Wojewodą Kujawsko - Pomorskim reprezentowanym przez Pana Zbigniewa Ostrowskiego - Wicewojewodę Kujawsko - Pomorskiego a Gminą Mrocza reprezentowaną przez Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza Pana Wiesława Gozdka oraz Skarbnika Miasta i Gminy Mrocza Panią Bożenę Brzezińską (jest to kolejne porozumienie będące kontynuacją poprzedniego, gdyż każde zawierane jest na czas określony).

Porozumienie zostało zawarte na podstawie art. 20 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Z 2009 r. Nr 31, poz. 206), art. 8 ust. 2, 3 i 4 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. Nr 39, poz. 311 z późniejszymi zmianami) oraz uchwały Nr IX/72/99 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 27 sierpnia 1999 r. w sprawie przejęcia zadań od administracji rządowej w zakresie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych.

Nadzór nad wykonaniem porozumienia sprawuje z ramienia Gminy Burmistrz a wykonanie zadań powierzono Referatowi Obsługi Komunalnej, tutejszego Urzędu Miasta i Gminy w Mroczy.

Łącznie na terenie Gminy Mrocza znajdują się 4 miejsca pochówku:

- cmentarz żołnierzy Armii Radzieckiej w Krukówku, gdzie w zbiorowej mogile spoczywa 78 żołnierzy Armii Radzieckiej poległych podczas wyzwolenia spod okupacji hitlerowskiej m.in. Mroczy, Witosławia, Wąwelnia i innych okolicznych miejscowości,
- stary cmentarz rzymsko - katolicki w Mroczy przy ul. Nakielskiej, mogiła zbiorowa 20 Polaków pomordowanych w roku 1939,
- nowy cmentarz rzymsko - katolicki (Parafialny) w Mroczy przy ul. Nakielskiej, mogiła zbiorowa 18 Polaków mieszkańców Mroczy i okolic, pomordowanych w roku 1945,

➤nowy cmentarz rzymsko - katolicki (Parafialny) w Mroczy przy ul. Nakielskiej, mogiła 4 żołnierzy LWP poległych w walkach w okolicach Mroczy w 1945 roku.

Ponadto Gmina Mrocza opiekuje się następującymi Miejscami Pamięci Narodowej:

- obelisk z tablicą memoratywną w Drażnie, miejsce śmierci Józefa BALCERZAKA Powstańca Wielkopolskiego z Nakła,
- miejsce śmierci Polaków w 1939 roku w lesie w Ostrowie (Słupówku) oraz miejsce ich tymczasowego pochówku przy drodze Mrocza - Bydgoszcz (w 1945r. po ekshumacji przeniesiono na obecne miejsce spoczynku - stary cmentarz w Mroczy przy ul. Nakielskiej),
- obelisk w Mroczy przy ul. Kościuszki upamiętniający szlak bojowy I Armii Wojska Polskiego,
- tablica pamiątkowa w Mroczy przy ul. Łabędzkiego upamiętniająca śmierć Powstańca Wielkopolskiego kompanii jarocińskiej Feliksa ŁABĘDZKIEGO,
- tablica pamiątkowa w Mroczy przy ul. 30 - Lecia LWP upamiętniająca byłych mieszkańców Mroczy wyznania ewangelickiego,
- obelisk z tablicą memoratywną ku Czci Powstańców Wielkopolskich z Mroczy i okolic przy Placu Wolności w Mroczy, odsłonięty z okazji 90. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918-1919,
- tablica memoratywna na Cmentarzu Parafialnym przy ul. Nakielskiej upamiętniająca mieszkańców Mroczy - oficerów WP (mjr. Bronisława STOJACZYKA i kpt. Wacława LENCKOWSKIEGO), zamordowanych wiosną 1940r. w Katyniu przez NKWD – odsłonięta w 70. rocznicę Zbrodni Katyńskiej.
- tablica memoratywna na Cmentarzu Parafialnym przy ul. Nakielskiej upamiętniająca katastrofę lotniczą w Smoleńsku - odsłonięta w 1. rocznicę katastrofy.

ROK 2010

W 2010 r. na realizację zadań związanych z utrzymaniem grobów, kwater i cmentarzy wojennych w budżecie Gminy Mrocza zaplanowano kwotę 5.000,00 zł, z czego wydatkowano 5.000,00 zł. Kwota 1.000,00 zł była to dotacja, którą Gmina Mrocza otrzymała w wyniku w/w porozumienia, natomiast 4.000,00 były to środki pochodzące z budżetu gminy, środki te w całości (5.000,00 zł) zaplanowano w związku z opieką nad pomnikami, miejscami pamięci oraz obiektami grobownictwa wojennego znajdującymi się na terenie Miasta i Gminy Mrocza. Zaplanowane środki wydatkowano w sposób następujący: kwotę 1.000,00 zł wydatkowano na zakup wiązanek, zniczy oraz wkładów do zniczy - w związku z uroczystościami, obchodami rocznic: np. wybuchu II wojny światowej, Powstania Wielkopolskiego 1918-1919, 70. rocznica Zbrodni Katyńskiej, katastrofy lotniczej w Smoleńsku, odsłonięcia tablic memoratywnych oraz świętami, których organizatorem lub współorganizatorem i uczestnikiem był Burmistrz lub inny przedstawiciel Urzędu Miasta i Gminy w Mroczy. Kwotę 4.000,00 zł, (z czego 1.000,00 zł to dotacja Wojewody Kujawsko - Pomorskiego na bieżące utrzymanie obiektów grobownictwa

wojennego) wydatkowano na remont mogiły ofiar ludności cywilnej zamordowanych i zmarłych w styczniu 1945r. pochowanych w zbiorowej mogile (18 osób) na Nowym Cmentarzu w Mroczy przy ul. Nakielskiej.

Zakres wykonanych prac: czyszczenie płyt i belek z lastriko i postumentu z kamieni, demontaż części płyt i wszystkich belek połączone z uzupełnieniem braków, ponadto wyczyszczono i pomalowano elementy metalowe. Z budżetu gminy wydatkowano także środki finansowe na zamontowanie trzech masztów flagowych na Placu Wolności w Mroczy przy pomniku ku czci Powstańców Wielkopolskich, koszt 4.721,40 zł. W 2010 r. na podstawie art. 4 ustawy z dnia 31 marca 1959 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. 00.23.295 z późn. zm.) oraz umowy między Rządem Rzeczypospolitej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o grobach ofiar wojennych i przemocy totalitarnej, podpisanej w Warszawie dnia 8 grudnia 2003r. (M.P.05.55.749), a w szczególności na podstawie art. 9 pkt 2 niniejszej ustawy na terenie Gminy Mrocza, ul. 30 – Lecia LWP, działka nr 422/1 (cmentarz ewangelicki - nieczynny) przeprowadzono ekshumację zwłok żołnierzy wojska niemieckiego z grobu wojennego znajdującego się na w/w cmentarzu (ekshumację przeprowadziła fundacja „Pamięć”). W wyniku ekshumacji znaleziono szczątki 7 żołnierzy, których następnie pochowano na cmentarzu wojskowym w miejscowości Glinna, gmina Stare Czarnowo koło Szczecina. Drugą ekshumację przeprowadzono w Kosowie nr 18, działka 24/10 (pole Pana Bolesława Gryńewicza), ekshumację przeprowadziła również fundacja „Pamięć”. W wyniku ekshumacji znaleziono szczątki 20 żołnierzy wojska niemieckiego, których również pochowano na cmentarzu wojskowym w miejscowości Glinna, gmina Stare Czarnowo koło Szczecina.

ROK 2011

W dniu 10.05.2011r. podpisano ponownie porozumienie pomiędzy Gminą Mrocza a Wojewodą Kujawsko - Pomorskim w sprawie powierzenia zadań dotyczących utrzymania grobów i cmentarzy wojennych, na okres do 31 grudnia 2013r.

W 2011r. na realizację w/w zadań w budżecie Gminy Mrocza zaplanowano kwotę 5.000,00 zł z czego wydatkowano 4.863,15 zł. Kwota 1.000,00 zł jest to dotacja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, natomiast 4.000,00 są to środki pochodzące z budżetu gminy, środki te w całości (5.000,00 zł) zaplanowano w związku z opieką nad pomnikami, miejscami pamięci i obiektami grobownictwa wojennego, znajdującymi się na terenie Miasta i Gminy Mrocza. Zaplanowane środki wydatkowano w sposób następujący: Na zakup materiałów, z zaplanowanych środków finansowych w wysokości 1.000,00 zł wydatkowano kwotę 863,15 zł z przeznaczeniem na zakup wiązanek kwiatów, zniczy, wkładów do zniczy, w związku z np. 92. rocznicą Powstania Wielkopolskiego, rocznicą wyzwolenia Mroczy, rocznicą wybuchu II wojny światowej oraz innymi świętami i uroczystościami, w których uczestniczył lub był organizatorem

i współorganizatorem Burmistrz Miasta i Gminy Mrocza lub przedstawiciel Urzędu Miasta i Gminy w Mroczy.

W ramach środków finansowych w wysokości 4.000,00 zł (w tym 1.000,00 zł to środki z dotacji) w 2011 r. wykonano remont dwóch miejsc pamięci:

1. Miejsce Pamięci Obywateli Miasta i Gminy Mrocza bestialsko pomordowanych w pobliskim lesie w Słupówku w pierwszych miesiącach napaści Niemiec Hitlerowskich na Polskę (lokalizacja - działka nr 3236, przy drodze wojewódzkiej nr 243 Mrocza - Bydgoszcz, 2 km. za Mroczą). Zakres przeprowadzonych prac:

- czyszczenie i renowacja płyt lastrykowych,
- renowacja napisów,
- wymiana chodnika przy miejscu pamięci,
- likwidacja ubytków betonowych,
- szpachlowanie, szlifowanie oraz malowanie elementów betonowych oraz masztu,
- niwelacja terenu wokół miejsca pamięci.

2. Mogiła zbiorowa ofiar terroru, gdzie złożone zostały szczątki ekshumowanych zwłok pomordowanych we wrześniu i październiku 1939 r. w lesie w Słupówku (lokalizacja - Stary Cmentarz Rzymsko - Katolicki przy ul. Nakielskiej w Mroczy, działka nr 966).

Zakres przeprowadzonych prac:

- czyszczenie i renowacja płyt lastrykowych,
- renowacja napisów,
- poziomowanie płyt lastrykowych,
- likwidacja ubytków betonowych,
- szpachlowanie, szlifowanie oraz malowanie elementów betonowych,
- szlifowanie i renowacja krzyża.

W dniu 18.11.2011r. tutejszy UMiG w Mroczy zwrócił się z pismem do Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy Wydział Polityki Społecznej, w którym przekazał wykaz potrzeb finansowych na 2012r. oraz zakres zadań, które będą realizowane w ramach tychże środków:

- Dbanie o estetyczny wygląd obiektów grobownictwa wojennego i jego otoczenia w ciągu całego roku, w tym: utrzymanie ich w czystości i porządku, stała konserwacja elementów małej architektury oraz dbałość o czytelność napisów,
- Wykonywanie bieżących zabiegów pielęgnacyjnych zieleni,
- Przygotowanie uroczystego wyglądu obiektów grobownictwa wojennego do każdej uroczystości - rocznicy, obchodów świąt państwowych oraz Święta Zmarłych (porządki,

zapalanie zniczy, składanie wiązanek kwiatów),

➤Prowadzone oraz aktualizowane będą karty ewidencyjne obiektów grobownictwa wojennego i innych miejsc pamięci narodowej,

➤Wykonywane będą inne zadania z zakresu grobownictwa wojennego wynikające z bieżących potrzeb np. współpraca ze stowarzyszeniami, pomoc przy formalnościach związanych z ekshumacją zwłok - dotyczy grobownictwa wojennego.

W dniu 16 grudnia 2011r. Urząd Miasta i Gminy w Mroczy zwrócił się z pismem do Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy Wydział Polityki Społecznej, z wnioskiem o przyznanie środków finansowych na wykonanie prac renowacyjnych i remontowych w 2012 r. miejsca pamięci, a jest to zbiorowa mogiła na Nowym Cmentarzu przy ul. Nakielskiej w Mroczy. W mogile tej spoczywają ciała 4 nieznanymi żołnierzy Ludowego Wojska Polskiego, którzy polegli w styczniu 1945 r. Zakres planowanych prac:

- demontaż i montaż płyt lastrykowych,
- czyszczenie i renowacja płyt lastrykowych,
- renowacja napisów na tablicy memoratywnej,
- poziomowanie płyt lastrykowych,
- likwidacja ubytków betonowych,
- naprawa, szpachlowanie oraz szlifowanie cokołów,
- szpachlowanie, szlifowanie oraz malowanie elementów betonowych,
- szlifowanie i renowacja krzyża.

Koszt w/w zadania wyniesie około 2.500,00 zł, z czego 1.000,00 zł to środki zaplanowane na ten cel w budżecie gminy, natomiast 1.500,00 to kwota przewidywanego dofinansowania przez Radę OPWiM w Warszawie.

Następnie w dniu 27 grudnia 2011r. tutejszy Urząd Miasta i Gminy w Mroczy ponownie zwrócił się z pismem do Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy Wydział Polityki Społecznej, z wnioskiem o przyznania środków finansowych na wykonanie prac renowacyjnych i remontowych w 2012r. tym razem z przeznaczeniem na cmentarz w Krukówku, na którym spoczywają ciała 78 żołnierzy Armii Radzieckiej, którzy polegli w walkach o wyzwolenie spod okupacji hitlerowskiej m.in. Mroczy, Witosławia, Wąwelnia oraz innych okolicznych miejscowości.

Zakres planowanych prac:

- naprawa, malowanie ogrodzenia oraz cokołu, na którym znajduje się w/w ogrodzenie,

- czyszczenie i renowacja płyt lastrykowych,
- wykonanie nowej tablicy memoratywnej,
- poziomowanie płyt lastrykowych,
- likwidacja ubytków betonowych - dotyczy pomników,
- naprawa, szpachlowanie oraz szlifowanie cokołów - dotyczy pomników,
- obelisk zostanie otynkowany i pomalowany,
- wymiana chodnika, wykonanie nowego chodnika z kostki brukowej (np. starobruk).

Koszt w/w zadania wyniesie około 11.800,13 zł, z czego 1.800,13 zł to środki z budżetu gminy, natomiast kwota 10.000,00 zł, to przewidywane dofinansowanie przez Radę OPWiM w Warszawie.

ROK 2012

W odpowiedzi na wysłane wnioski (z dnia 16 i 27 grudnia 2011r.) 30 stycznia 2012r. Kujawsko - Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszcz poinformował, że wnioski zostały zaopiniowane pozytywnie, w związku z powyższym zostały one przesłane do Rady OPWiM w Warszawie celem ostatecznego zaopiniowania.

W 2012r. Gmina Mroczka w swoim budżecie zaplanowała środki finansowe w wysokości 5.000,00 zł oraz 1.000,00 zł (środki pochodzące z dotacji pozyskanej w wyniku porozumienia z Wojewodą Kujawsko – Pomorskim w sprawie powierzenia zadań dotyczących utrzymania grobów i cmentarzy wojennych). Jednocześnie Urząd Miasta i Gminy w Mroczy informuje, że w 2012r. będą kontynuowane prace na Miejscu Pamięci mieszkańców Miasta i Gminy Mroczka bestialsko pomordowanych w pobliskim lesie w Słupówku w pierwszych miesiącach napaści Niemiec Hitlerowskich na Polskę. Planowany zakres prac to wykonanie ogrodzenia (estetyczne kształtowniki z rozciągniętymi pomiędzy nimi łańcuchami, oczywiście wszystko w odpowiedniej kolorystyce) oraz posadzenie drzew i krzewów, a także w dalszym ciągu realizowane będą zadania powierzone Gminie Mroczka w wyniku porozumienia.

Podsumowując należy nadmienić, że zarówno w 2010r. jak i 2011r. wszystkie miejsca pamięci, cmentarze, kwatery były na bieżąco utrzymywane w odpowiednim stanie techniczno - estetyczno - sanitarnym, oczywiście w ramach możliwości finansowych.

KIEROWNIK
Referatu Obsługi Komunalnej

Paweł Górecki

KIEROWNIK
REFERATU OBSŁUGI KOMUNALNEJ

inż. Paweł Górecki